

Izgradnja Bloka 7 Termoelektrane u Tuzli će biti završena po svaku cenu, tvrde iz Elektroprivrede BiH, navodeći njegov značaj za energetske sektor naše zemlje. S druge strane, ekolozi ukazuju na besmislenost projekta koji za njih nema dugoročnu budućnost.

Izgradnja Bloka 7 Termoelektrane u Tuzli u ovom trenutku je stopirana, jer kineski partneri ne mogu ispuniti obaveze iz ugovora zbog otkazivanja američkog podizvođača radova.

Međutim, iz Elektroprivrede BiH navode da će ovaj projekat biti realizovan po svaku cenu, kako bi se održala energetska stabilnost naše zemlje.

“Nažalost, sve je dugo trajalo, okolnosti su se izmenile, ali mi nemamo alternativu. Svi koji su za ili protiv, neka kažu drugo rešenje i mi ćemo ga prihvatiti. Opređljeni smo da realizujemo ugovor i niti jednim potezom nismo to doveli u pitanje”, kaže generalni direktor Elektroprivrede BiH Admir Anđelić.

Takse na zagađenje okoline

Stav Elektroprivrede BiH ipak ne dele ekolozi koji navode da bi ovaj elektroenergetski objekat delovao suprotno Sofijskoj deklaraciji koju su bh. političari potpisali koncem prošle godine, preuzevši na sebe obavezu dekarbonizacije društva do 2050. godine. To se prvenstveno odnosi na dekarbonizaciju energetske sektora, a zatim transporta i poljoprivrede.

“Energetski sektor u Evropi se dekarbonizuje ubrzano, a naši političari tvrde da mi hoćemo u Evropu. Ako to zaista hoćemo, nelogično je da ulažemo milijarde KM u objekte koji će se svakako zatvoriti za petnaestak godina, jer će takse na CO₂ emisije jednostavno ekonomski zatvoriti taj objekat”, kaže za Klix.ba ekolog Denis Žiško iz Centra za ekologiju i energiju.

Govoreći o Bloku 7 Termoelektrane u Tuzli, Žiško navodi da bi bile manje emisije sumpordioksida, ali i PM čestica, međutim, građani tuzlanske regije bi i dalje imali problem sa enormnim količinama šljake i pepela, kao što je to slučaj i sada.

“Tu Elektroprivreda BiH ne planira ništa modernizovati, već nastaviti bacati u rupu šljaku i pepeo koji sadrže teške metale, opasne za stanovništvo. U Bloku 7 je planirano korišćenje uglja sa rudnika Dubrave i Šikulje koji sam po sebi sadrži manje sumpora, ali mi ćemo i dalje imati problem sa sumpordioksidom, s obzirom na to da na postojeće blokove 5 i 6 nisu ugrađena postrojenja za odsumporavanje”, nastavlja Žiško.

Novac i vreme, prema mišljenju Žiške, naša zemlja treba usmeriti u ozbiljnije investicije u obnovljive izvore energije, energetske efikasnost i uspostavljanje takozvanih pametnih mreža koje su budućnost energetske sistema.

“Naši političari bi trebali obezbijediti subvencije za takozvanu građansku energiju, po uzoru na Hrvatsku gde se iz državnih fondova subvencioniraju fotonaponski sistemi na

domaćinstvima. Ako se vidi da to funkcioniše u susednim zemlja, a da ne govorimo u Evropi, zašto bismo onda mi morali slati svoju decu da kopaju ugalj u rudnicima? Zašto oni ne bi montirali solarne kolektore ili radili neke 'pametnije poslove' na takozvanim pametnim mrežama", smatra tuzlanski ekolog.

Zeleni ili put propasti?

Jedan od uslova za ulazak BiH u Evropsku uniju svakako je i potpuno praćenje takozvane "green kampanje" koja podrazumijeva delovanje po ekološkim standardima. Međutim, prema stanju na terenu, evidentno je da je naša zemlja još uvek nasuprot spomenutim načelima.

"Mi smo u green kampanji već deset godina. Trudimo se, opredeljeni smo da poštujemo zakone i ne možemo nikako drugačije raditi. Nažalost, očigledno je da u ovo državi, kada poštujete zakone, ne možete mnogo izgraditi u oblasti ekologije", navodi generalni direktor Elektroprivrede BiH.

Njegovo mišljenje ne dele u tuzlanskom Centru za ekologiju i energiju.

"Mi smo na putu propasti, ako naši političari nastave raditi na isti način kao dosad. Desiće se da će se građani BiH pridružiti zelenom putu, ali u nekoj od zemalja Evropske unije. Našu zemlju praznimo i u njoj će praktično ostati samo političari koji će i dalje pričati kako je divno slati ljude u rudnik, kako je energija iz uglja jeftina te da mi ne možemo živeti bez nje. To je nonsens i politička demagogija, kako bi pokazali da se oni brinu i štite radna mesta rudara kojih, istini na volju, u rudnicima ima veoma malo", ističe Žiško.

Gubitak energetske neovisnosti

Svedoci smo da je proizvodnje uglja sve manje, koja u ovom trenutku predstavlja glavni energent za proizvodnju električne energije u Bosni i Hercegovini. Prema rečima direktora Elektroprivrede BiH, naša zemlja trenutno nije na nivou proizvodnje električne energije po prihvatljivoj ceni i zadovoljavajućim standardima.

"Popularno je govoriti da imamo energetska nezavisnost, što u percepciji stanovništva znači da imamo svoju energiju koju proizvodimo po ceni koja je nama prihvatljiva, uz prodaju i izvoz. No, u BiH ne postoji više potpune energetske neovisnosti jer naša roba mora ispunjavati standarde za početak, kako bismo je izvozili. Sadašnja cena električne energije iz termoelektrana iznosi 54 i 55 eura po megavatsatu, a mi veliki deo nje prodamo domaćinstvima, po ceni jeftinijoj za 20 ili 25 posto u odnosu na proizvodnu. Razliku namirujemo na međunarodnom tržištu, koje ćemo izgubiti ako se ubrzo ne promeni stanje", kaže Andelija.

Shodno trenutnim prilikama, BiH za restruktuiranje elektroenergetskog sektora ima roka do 2026. godine, u suprotnom preti joj potpuni gubitak energetske neovisnosti uz duplo

povećanje cene električne energije.

Izvor: Klik.ba